

Krzysztof Dybciak

"Obszary trzeciej" literatury, Janusz Maciejewski, "Teksty" nr 4 (1975) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 19/2 (60), 139

1976

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/1/ MACIEJEWSKI Janusz: "Obszary trzecie" literatury. "Teksty" 1975 nr 4 s. 89-107.

Tytułowe "obszary trzecie" obejmują działalność literacką nie mieszczącą się w obszarze "literatury wysokiej" i folkloru w sensie tradycyjnym. Nie można zrezygnować z liczby mnogiej (obszary), trudno bowiem znaleźć wspólny mianownik i jedną zasadę klasyfikacji dla różnych zjawisk. Zmienne są również relacje zachodzące między "literaturą pierwszą" a "obszarami trzecimi". Po omówieniu dotychczasowych propozycji badawczych (Hernas, Żółkiewski) przedstawia autor własne próby klasyfikacji omawianych zjawisk. Do "obszarów trzecich" nie zalicza folkloru chłopskiego, mieszczą się tu natomiast folkloru środowiskowe. Między literaturą "obszaru pierwszego" a "trzeciego" zachodzą następujące opozycje: oficjalność - nieoficjalność, elitarność - popularność, bezinteresowność - rynkowość (lub propagandowość). W skład "obszarów trzecich" wchodzi najrozmaitsze zjawiska literackie i paraliterackie: piosenki uliczne, dowcipy, komiksy, teksty użytkowe i propagandowe itp.

BP/60/5

K.D.

/1/ MIODEK Jan: Analogia słowotwórcza jako środek stylistyczny. "Acta Universitatis Wratislaviensis" No 298, Prace Literackie XVII, Wrocław 1975, s. 147-153.

Tworzenie nowych jednostek leksykalnych, zastępujących utarte połączenia, jest zabiegiem słowotwórczym podporządkowanym określonej, wyższej funkcji języka sztuki. Nacechowane stylistycznie neologizmy artystyczne, odbiegające od zaakceptowanej społecznie normy języka komunikatywnego, stanowią ważny element utworu literackiego. Źródłem nowych jednostek leksykalnych jest analogia słowotwórcza wewnątrztekstowa (tj. tworzenie formacji na wzór sąsiedniej, w tym samym tekście) lub systemowa. Stosowanie takich neologizmów pozwala na zwiększenie jedności formalno-stylistycznej tekstu i wzmacnia środki językowej ekspresji.

BP/60/6

D.Ś.